

United Nations
Bosnia and Herzegovina

ODGOVOR NA POPLAVE U BOSNI I HERCEGOVINI

Koordinacijski sastanak donatora, 16.10.2014. godine

Odgovor na poplave

- UN agencije su obezbijedile ukupno 9.7 miliona američkih dolara za hitnu humanitarnu pomoć i direktnu podršku
- Glavni donatori su bili SAD, Norveška i UN
- Ključni učesnici u odgovoru na poplave su bili UNDP, UNICEF, IOM, UNHCR, WHO i OCHA
- Prvi UN avion sa opremom za hitne slučajeve sletio je 18. maja popraćen sa 5 dodatnih aviona i konvojima kamiona
- UN mreža terenskih ureda je omogućila pružanje potrebne pomoći za oko 40 pogođenih općina
- Podržana koordinacija međunarodne humanitarne pomoći osigurala tehničku ekspertizu za odgovor na poplave i procjene
- UN se usredotočuje na narednu fazu odgovora na poplave: ekonomski oporavak i stvaranje normalnih uvjeta za život stanovništva u područjima pogođenim poplavama

EU Program oporavka od poplava

- Provodi Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP), Međunarodna organizacija za migracije (IOM) i Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF).
- Programski finansijski okvir iznosi 43,5 miliona eura (42,3 miliona su doprinos EU, a 1,2 miliona doprinos UNDP-a).
- Cilj Programa je obnova 4.000 stambenih jedinica za oko 14.000 ljudi, 100 lokalnih cesta i mostova, 90 obrazovnih institucija (uključujući objekte predškolskog obrazovanja), 10 vodovodnih i kanalizacionih objekata, 3 zgrade općine/opštine, 4 centra za socijalni rad i 4 doma zdravlja, te održati i pomoći u kreiranju oko 2.500 mogućnosti za prihode za ranjive i isključene grupe, pogođene poljoprivrednike, poljoprivredna domaćinstva i one koji su zaposleni u malim i srednjim preduzećima pogođenim poplavama.
- Period implementacije programa je avgust 2014. do oktobra 2015. godine.
- Program djeluje putem terenskih ureda u Doboju, Brčkom i Tuzli, kao i iz sjedišta u Sarajevu - uredi UN-a u Banjoj Luci, Bihaću i Sarajevu se također daju podršku.
- Sve aktivnosti direktno provodi sam Program u skladu s pravilima i procedurama UN-a i EU-a.

EU Program oporavka od poplava

EU Program oporavka od poplava

Tip aktivnosti	Ukupan broj	Završeno	U toku	Rok za završetak:	
				Decembar 2014.	2015
Obrazovne institucije	102	37	65	64	1
Domovi zdravlja	4	0	4	4	0
Zgrade opštine	3	0	3	2	1
Centri za socijalni rad	5	1	4	4	0
Mostovi	60	0	60	15	45
Putevi	40	1	39	11	28
Vodovodni sistemi	10	0	10	3	7
Stambeni objekti	4000	100	3900	900	3000
Ekonomski oporavak malih/srednjih preduzeća	20	0	20	10	10
Ekonomski oporavak malih farmi	200	0	200	0	200
Ekonomski oporavak srednjih poljoprivrednih gazdinstav	500	0	500	100	400
TOTAL	4944	139	4805	1113	3692

UN Program oporavka

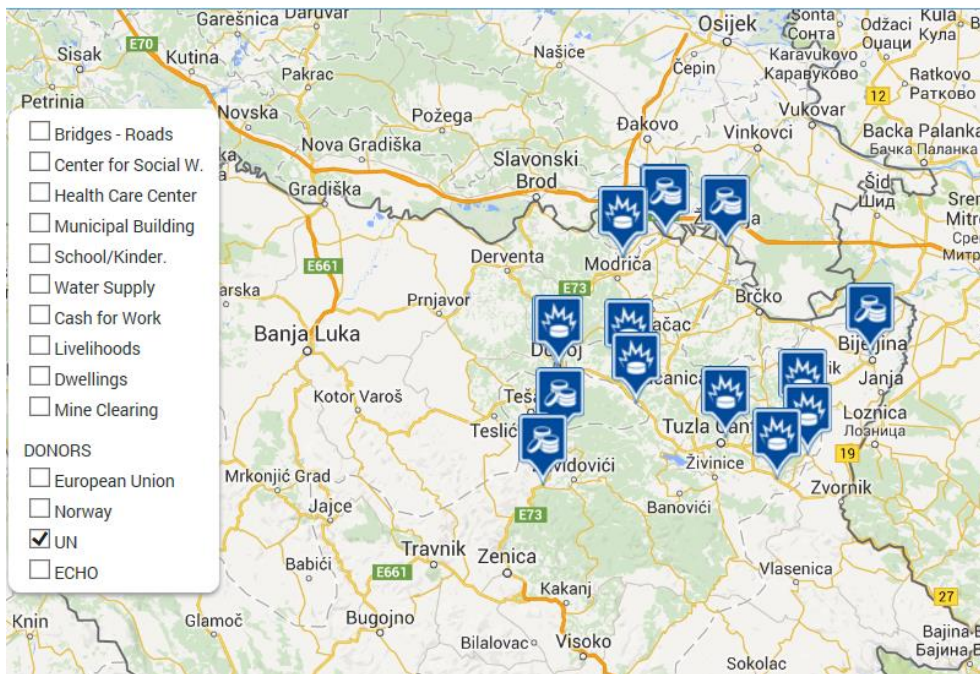
- Program finansiraju ECHO, Norveška, Srbija, Švicarska, SAD, Irska, Holandija, Velika Britanija, Francuska, Japan, Rumunija, Slovačka i UN
- Finansijski okvir programa je 14.8 miliona dolara
- Program se fokusira na obnovu:
  1. **Stambenih jedinica za najugroženije**
  2. **Općinskih službi** (rehabilitacija sistema grijanja u Doboju putem sredstava Vlade Norveške, medicinska oprema za domove zdravlja, obrazovne ustanove, centre za starije osobe)
  3. **Objekata i infrastrukture** (upravljanje klizištima, obnova mostova, deminiranje preko 200.000 m² minski sumnjivih površina u 10 zajednica)
  4. **Ekonomije** (privremeni program zapošljavanja je pokrenut sa preko 1.500 nezaposlenih ugroženih koji učestvuju u aktivnostima čišćenja i uklanjanja ostataka zajedno s angažmanom teške mašinerije, podrška za preko 2.000 poljoprivrednika i poljoprivrednih domaćinstava)

UN Program oporavka

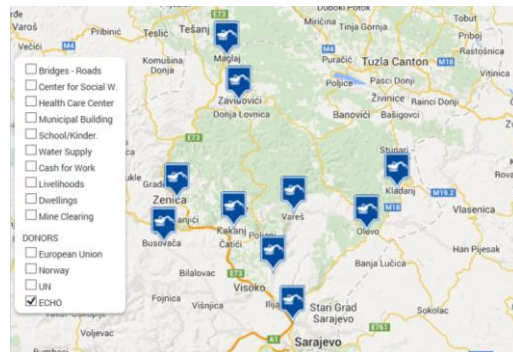
UN

Norveška

ECHO

UN Program oporavka

Tip aktivnosti	Ukupan broj	Završeno	U toku	Rok za završetak:	
				Decembar 2014.	2015
Obrazovne institucije	5	0	5	2	3
Igrališta	4	0	4	4	0
Bolnice	1	0	1	0	1
Oprema za domove zdravlja	4	0	4	0	4
Oprema za opštine	2	0	2	0	2
Centar za stare	1	0	1	0	1
Objekti od kulturnog značaja	12	0	12	0	12
Sistem grijanja	1	1	0	0	0
Deminiranje	200.000m2	200,000m2	0	0	0
Mostovi	7	6	1	0	1
Vodovodni sistemi	3	0	3	2	1
Stabiliziranje klizišta	20	11	9	0	9
Ekonomski oporavak/egzistencija	14350	0	14350	10100	4250
Cash for Work	1500	850	650	650	0
Kanalizacioni sistemi	10	0	10	0	10
Odbrana od poplava	5	0	5	0	5
TOTAL	15925	868	15057	10758	4299

Obrazovanje

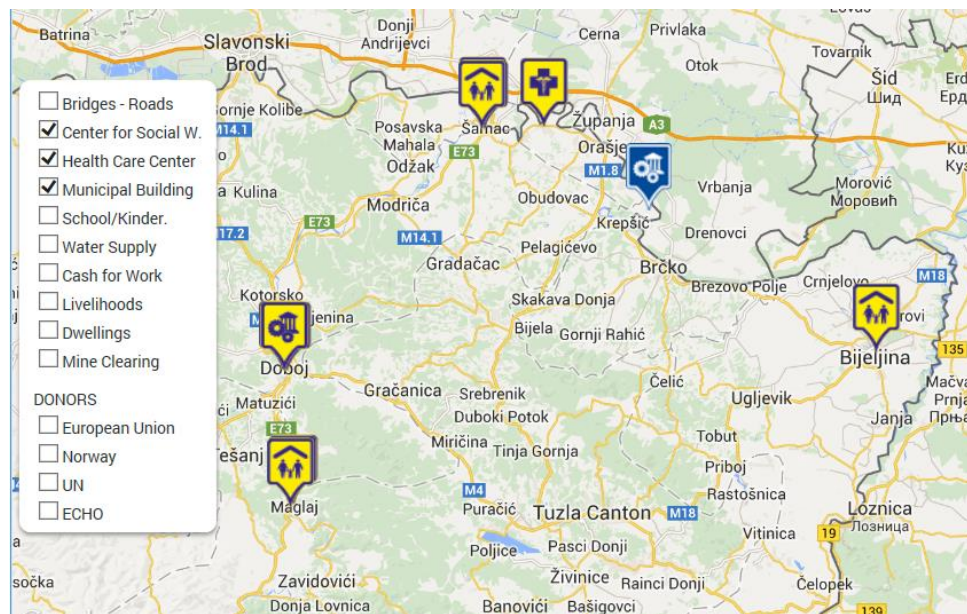
- EU Program oporavka od poplava je usmjeren na obnovu i sanaciju 102 obrazovne institucije pogođenim poplavama, koje pružaju usluge za oko 40.000 djece.
- Dodatnih 5 obrazovnih institucija će biti obnovljeno kroz UN program oporavka
- Program je do danas završio radove na 34 škole i 3 obdaništa.
- Većina škola obuhvaćenih Programom mogla je započeti nastavu na vrijeme ili uz minimalne odgode.
- Trenutačno su u toku radovi na još 70 objekata
- Planirano je da svi objekti budu završeni do kraja godine, sa izuzetkom 3 škole čija izgradnja je predviđena od temelja.

Javne usluge i objekti

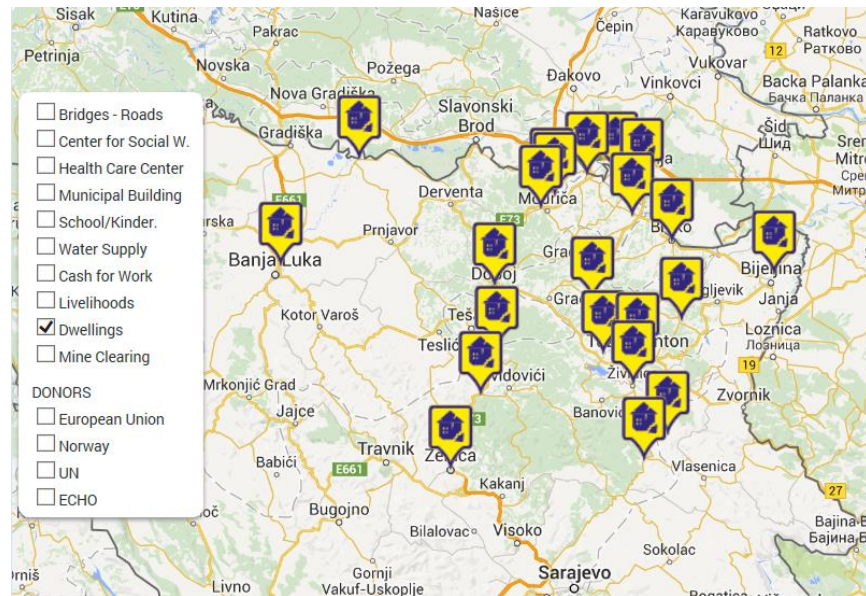
- U toku su radovi na sanaciji 4 velika doma zdravlja u narednih 60 dana, uključujući nabavku relevantne opreme
- U toku je i obnova 3 poplavljene zgrade lokalne uprave, a očekuje se da će proces okončati u roku 60 dana, osim za Šamac, gdje će objekat biti dovršen do marta 2015. godine
- Obnovljen je 1 Centar za socijalni rad i dodatnih 4 će biti dovršeno do kraja godine
- U toku je obnova 1 Centra za starije osobe
- Rehabilitacija sistema grijanja u Doboju kroz fondove Vlade Norveške

Stambeno zbrinjavanje

- Program je usmjeren na 4.000 najugroženijih domaćinstava unutar pogođenih zajednica - starije osobe, osobe s invaliditetom, porodice/pojedinci koji žive ispod granice siromaštva i oni koji trenutno žive u privremenom smještaju.
- Prosječni troškovi po domaćinstvu procijenjeni su na 4.360 eura – predviđene su samo hitne popravke bez stvari u domaćinstvu.
- Program je usmjeren na ukupno 24 jedinice lokalne samouprave gdje su zabilježene štete na 500 i više jedinica ili 7% od ukupnog općinskog/opštinskog stambenog fonda

Stambeno zbrinjavanje

- Javni poziv je završen za prvu grupu od 1.270 korisnika na 8 prioritetnih lokaliteta, a trenutno je u toku selekcija korisnika (Orašje, Odžak, Domaljevac, Maglaj, Brčko, Doboj, Bijeljina i Šamac).
- Drugi krug javnog poziva za dodatnih osam lokaliteta bit će objavljen sljedeće sedmice.
- Paralelno s javnim pozivom, trenutno je u toku obnova 420 domova na temelju prioritetnih listi koje su dostavile ciljane općine/opštine i objekti za privremeno zbrinjavanje - do sada je obnovljeno 30 domova. Očekuje se da će sve stambene jedinice iz ove grupe biti završene do kraja novembra. 1.000 do kraja godine.

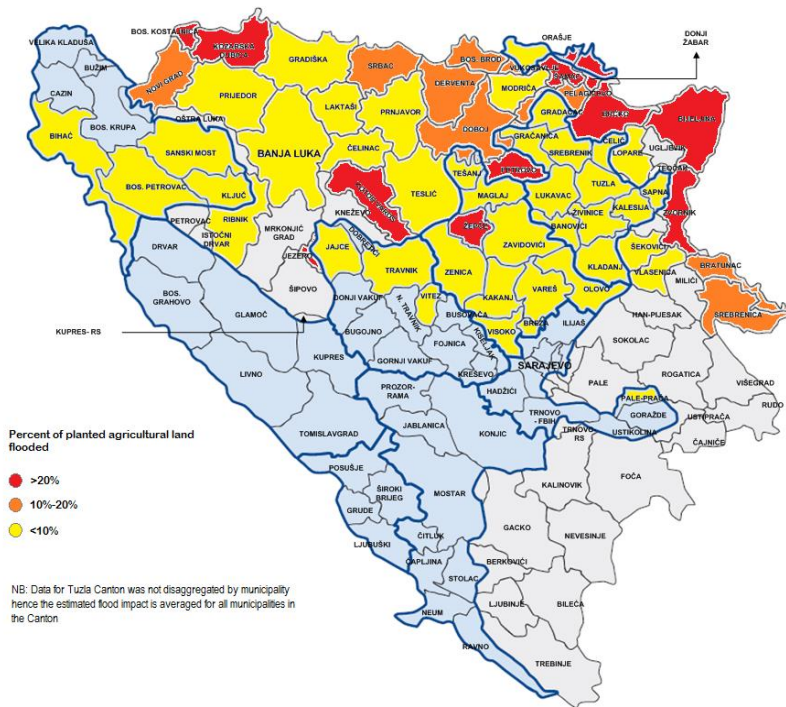

Istraživanje i procjena stambenih rizika

- Istraživanje i procjena stambenih rizika provodi se u okviru EU Programa oporavka od poplava
- Cilj procjene rizika je:
  1. procjena ranjivosti teško pogođenih područja na buduće događaje povezane s vremenskim prilikama
  2. poseban fokus/analiza urbanih i ruralnih naselja
  3. praktične i ekonomične preporuke za smanjenje rizika od katastrofa kroz intervencije u smislu politika i razvoj i planiranje infrastrukture
  4. informacije za prostorno planiranje.

Podrška egzistenciji

Program će se usmjeriti na zadržavanje i/ili stvaranje 2.000 radnih mjesta u lokalnim preduzećima i poljoprivredi.

Najmanje 20 malih i srednjih preduzeća će dobiti pomoć u obnovi njihovih proizvodnih kapaciteta kroz zamjenu imovine, sanaciju poslovnog prostora, odnosno pružanje tehničke pomoći i obuke.

Pomoć je predviđena i za 200 malih farmi u povratu osnovnih sredstava za egzistenciju izgubljenih u poplavama, a što će uključivati zamjenu izgubljene stoke i/ili manje staklenike.

500 srednjih poljoprivrednih gazdinstva će dobiti značajniju pomoć putem nabavke i distribucije staklenika i sadnog materijala, te integriranja u lokalne i regionalne vrijednosne lance.

Podrška egzistenciji

- Putem UN Programa oporavka predviđena je podrška za dodatnih 14.350 poljoprivrednika i poljoprivrednih domaćinstava kroz FAO intervencije i aktivnosti UNDP-a koje finansira Vlada Norveške i ECHO
- Vlada Norveške će osigurati podršku za 200 proizvođača mlijeka i mliječnih proizvoda koji su već uključeni u lance vrijednosti za mlijeko, a čija je proizvodnja pogođena poplavama.
- Vjerovatno je da će aktivnosti na obnovi kartkoročno nadomjestiti gubitak radnih mjesta sa oko 5.000 sezonskih radnih mjesta u građevinskoj industriji

Komunalna infrastruktura

- UN-ov poziv za općine pokazao je da je pogođeno 770 malih cesta, mostova i vodovodnih i kanalizacionih sistema
- EU Program oporavka od poplava će obuhvatiti oko 100 objekata, UN program dodatnih 10 i AFBih/EUFOR/UN - 8
- EUFOR je udružio snage s Oružanim snagama BiH i zahvaljujući finansijskoj podršci Norveške putem UN-a, završena je obnova 2 mosta, sa planiranih još 6.
- Posjete u cilju provjere provedene u 35 općina/opština.
- 20 projekata je u toku, a slijedećih par sedmica predviđeno je pokretanje još 20, a najmanje 30 putnih pravaca i mostova biće završeno tokom 2014. godine
- I dalje ostaje značajan jaz u finansiranju komunalne infrastrukture koje finansijski pogođene lokalne samouprave nisu u stanju samostalno osigurati.

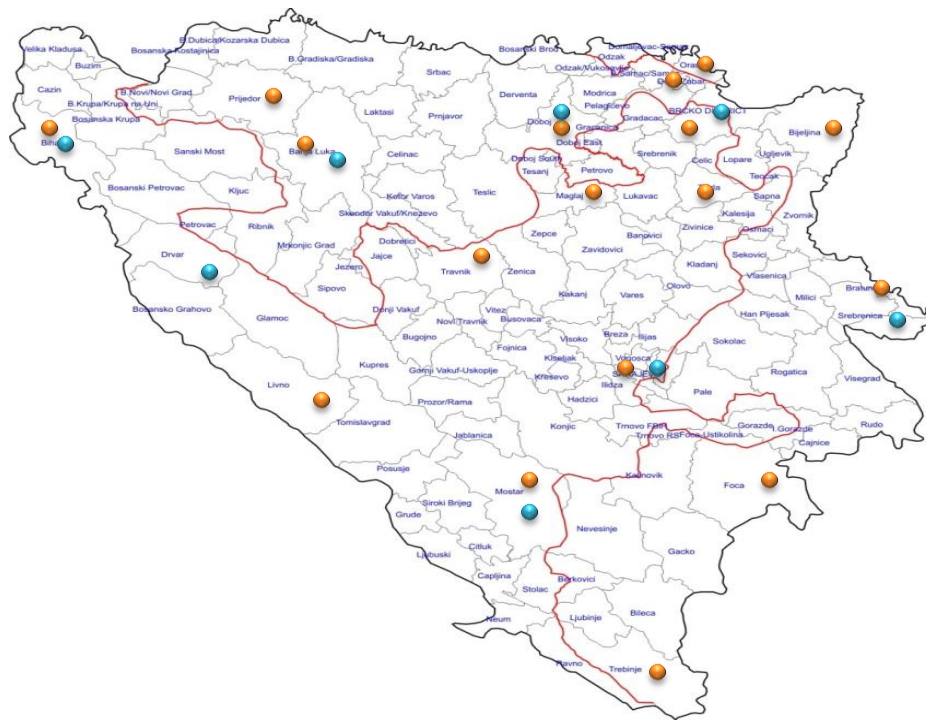
Lokalni uredi

• Uredi UN-a:

Sarajevo
Banja Luka
Brčko
Doboj
Tuzla
Drvar
Srebrenica
Bihać
Mostar

• Uredi OSCE-a:

Bihać
Prijedor
Banja Luka
Šamac
Orašje
Brčko
Doboj
Bijeljina
Maglaj
Tuzla
Travnik
Srebrenica
Sarajevo
Livno
Foča
Mostar
Trebinje

Zabrinutosti

- Nisu usvojeni entitetski planovi za oporavak što je dovelo do *ad-hoc* i neusklađenog pristupa pojedinačnih agencija (međunarodnih i domaćih)
- Nove poplave u avgustu i septembru donijele su ozbiljne zabrinutosti vezano za održivost oporavka i blagovremeno uvođenje mehanizmima za smanjenje rizika od katastrofa prije sljedeće kišne sezone
- Školska godina je započela s rekonstrukcijom obrazovnih institucija koja je u toku, a grijanje je i dalje problem na nekim lokacijama
- Sezona grijanja započela s obnovom stambenih jedinica velikih razmjera koja tek treba započeti
- 50 dana do početka zime sa 40 preostalih dana u građevinskoj sezoni
- Nisu pokrenuti sveobuhvatni programi za oporavak preduzeća ili zadržavanje radnih mjesta izvan donatorske zajednice
- Lica u kategoriji „izmještanja“ i privremenom smještaju - broj će rasti zbog ilegalnog stanovanja
- Kašnjenja u oporavku mogu produžiti vrijeme raseljenosti i potrebu da se identificira mogući srednjoročni / dugoročni privremeni smještaj

Donatori UN-a

Zahvaljujemo se na višegodišnjoj podršci našim donatorima: EU, ECHO, Norveškoj, SAD-u, Srbiji, Švicarskoj, Irskoj, Nizozemskoj, Velikoj Britaniji, Francuskoj, Japanu, Rumuniji i Slovačkoj

